

การเปรียบเทียบความวิตกกังวล ก่อนและหลังการให้สุขศึกษา ในผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอ ที่ได้รับการรังสีรักษา

มัลลิกา ขันทา

การเปรียบเทียบความวิตกกังวลก่อนและหลังการให้สุขศึกษา ในผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอที่ได้รับรังสีรักษา

A Comparison of Anxiety Before and After Health Education in Head and Neck Cancer Patients Undergoing Radiotherapy

มัลลิกา ขันทา

ปัญญาลักษณ์ หนหอม

หอผู้ป่วยชาย กลุ่มงานการพยาบาลผู้ป่วยใน

ภารกิจด้านการพยาบาล โรงพยาบาลมะเร็งลพบุรี

ชื่อเรื่อง : การเปรียบเทียบความวิตกกังวลก่อนและหลังการให้สุขศึกษาในผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอที่ได้รับรังสีรักษาในหอผู้ป่วยชายในโรงพยาบาลมะเร็งลพบุรี

ผู้วิจัย : มัลลิกา ขันทา และ ปัญญาลักษณ์ หนหอม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) แบบหนึ่งกลุ่มวัดก่อนและหลัง(One group pretest-posttest design) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความวิตกกังวลของผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอ 2) เปรียบเทียบความวิตกกังวลก่อนและหลังการให้สุขศึกษา และ 3) ประเมินความพึงพอใจต่อการให้สุขศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอ ที่ได้รับการรักษาด้วยรังสีรักษาครั้งแรก และเข้าพักในหอผู้ป่วยชาย โรงพยาบาลมะเร็งลพบุรี ระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน 2566 – 25 สิงหาคม 2567 การเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามความวิตกกังวลและแบบสอบถามความพึงพอใจ เครื่องมือในการให้สุขศึกษาได้แก่ แผ่นพับและโปสเตอร์ความรู้ใช้สื่อประกอบการสอนเป็นรายบุคคล 30–45 นาที วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา และการทดสอบ Wilcoxon signed rank test

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความวิตกกังวลเฉลี่ยของผู้ป่วยก่อนการให้สุขศึกษาอยู่ที่ M=2.82, SD=0.54 และหลังการให้สุขศึกษาอยู่ที่ M=1.69, SD=0.54 เปรียบเทียบระดับความวิตกกังวลหลังการได้รับสุขศึกษาในผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอที่ได้รับรังสีรักษาลดลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.001$ ความพึงพอใจต่อการให้สุขศึกษาอยู่ในระดับมาก (M=4.46, SD=0.59) โดยผู้ป่วยพึงพอใจมากที่สุดต่อความสุภาพและความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่ (M=4.67, SD=0.47) และการให้ข้อมูลที่ชัดเจน เข้าใจง่าย (M=4.59, SD=0.49)

สรุปได้ว่า การให้สุขศึกษามีประสิทธิผลในการลดความวิตกกังวลและสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอที่ได้รับรังสีรักษา

Abstract

This quasi-experimental research, employing a one-group pretest-posttest design, aimed to: 1) examine the level of anxiety among head and neck cancer patients, 2) compare anxiety levels before and after health education, and 3) assess patient satisfaction with health education. The sample consisted of male head and neck cancer patients undergoing their first course of radiotherapy and admitted to the male ward at Lopburi Cancer Hospital between June 1, 2023, and August 25, 2024. Data were collected using a general information form, an anxiety questionnaire, and a satisfaction questionnaire. Health education was provided individually for 30–45 minutes using pamphlets, posters, and supplementary teaching materials. Data were analyzed using descriptive statistics and the Wilcoxon signed rank test.

The results showed that the mean anxiety score before health education was M=2.82, SD=0.54, while after health education it was M=1.69, SD=0.54. The comparison indicated that the anxiety level of head and neck cancer patients undergoing radiotherapy significantly decreased after receiving health education, with a statistical significance at the level of $p < 0.001$. Patient satisfaction with health education was at a high level (M=4.46, SD=0.59), with the highest satisfaction reported for staff politeness and friendliness (M=4.67, SD=0.47) and clear, comprehensible information provided by staff (M=4.59, SD=0.49).

In conclusion, health education was effective in reducing anxiety and enhancing satisfaction among head and neck cancer patients undergoing radiotherapy.